

GAZETA POLSKA

193

WARUNKI PRENUMERATY:

ROZCZNIKI: w Brazylii 14\$000, do Argentyny 6 pezów, do Ameryki Północnej i do Europy 3 dolary. Numer pojedynczy 400 rejsów.
WARUNKI OGŁOSZEN
Drobne ogłoszenia do 3 cm. wysokości (jeden łam) raz 3\$000, 2 razy 5\$000, 3 razy 7\$000, 6 razy 12\$000. Większe ogłoszenia po 600 rejsów (urzędowe 1\$000) za 1 cm. jednolam. W tekście 100 proc. drożej. Roczne ogł. 50 proc. zniżki Ogłosz. tylko za gotówkę.

ADRES dla LISTOW I PRZESYŁEK PIENIĘŻNYCH
[„Vale Postal” i „Carta com Valor”]
Gazeta Polska, Curitiba Parana, Caixa Postal -
REDAKCJA I ADMINISTRACJA
m. eści się przy ulicy Conselheiro Laurindo No. 6. [blisko Uniwersytetu Parańskiego.]
Gazeta wychodzi raz na tydzień, zawsze w środę.
Wydawca: Franciszek Wochnik.
Redaktor: Ignacy Sklarski

Nr. 21

Kurytyba, Środa dnia 23 Maja 1928

Rok XXXVII

POLACY - WYBORCY!

Nikt z Polaków osiadłych w Brazylii, posiadający wymagane przez prawo warunki, nie powinien zaniedbać swej kwalifikacji na tułejszego wyborcę eleitora.

Jeśli będziesz wyborcą, zyskasz na tem zawsze nie tylko jako obywatel Brazylii, ale głównie jako członek naszej kolonii.

Polacy, zorganizowani w bloki wyborcze, zyskają na znaczeniu i przygotowują dla kraju, w którym żyją taką przyszłość, jaka dla niego będzie najwięcej wskazana.

Polacy! Pamiętajcie i wiercie, że szczególnie przyszłość Parany zależy będzie od naszej organizacji wyborczej. Komu przyszłość potomstwa nie jest obojętna, komu przyswieca nadzieja lepszych warunków dla kolonii polskiej w Paranie, ten niech nie zaniedbuje swej kwalifikacji na wyborcę. Wszędzie, gdzie jest choćby kilkunastu wyborców polaków, ma istnieć ich blok wyborczy.

Wyborcy nie zorganizowani w bloki, nie powinni się łączyć z innymi narodowościami, nawet gdyby im robiono Bóg wie jakie obietnice. Polacy nie powinni politykować pojedynczo, wypowiadając się za rządem lub za opozycją. Nimiast powinni ślepo ufać swojemu miejscowemu blokowi, i solidarnie winni dawać swój głos tylko tam, gdzie wskaże kó równic two bloku wybrane zawsze z po

śród wyborców. Każde municipality powinno mieć swój polski blok wyborczy pod nazwą „bloco polono-brazileiro”. Już obecnie istnieją w Paranie takie bloki: dawniej założony w Araucarij i najnowszy w Iraty. Oba są dostatecznie silne i liczebne, co właśnie jest dowodem, że miejscowi polacy sprawę dobrze ocenili i zrozumieli. Ale takich bloków powinno być w Paranie tyle, ile jest municipality. A więc Polacy do pracy!

Zakładając bloki powinno się pamiętać, że my jako mniejszość narodowa w Paranie nie możemy uprawiać miejscowej polityki i dlatego nie możemy w żadnym wypadku ssać po stronie opozycji, choćby nas do tego nakłaniano. My musimy iść zawsze z rządem, bo tylko wtedy faktycznie zyskamy.

Organizując się w bloki po municipality, utwórmy organizację centralistyczną w Kurytybie, by nas wszystkich reprezentowała w pobliżu rządu. Zorganizowani w poszczególne bloki municipality, posiadające centralę np. w bloku wyborczym z okręgu kurytybskiego, będziemy silną i solidarną podporą obecnego rządu w Paranie prezydenta Dra Affonsa Camargi.

Stanisław Hessel
wyborca z bloku w Iraty.

Liga Narodów.

Wielki związek państw, zwany Ligą Narodów, do którego poza Europą należą Chiny, Japonia i państwa Ameryki Południowej, znajduje się w położeniu, o jakim nie myślał nigdy jego twórca wielkoduszny, szary jego twórca wielkoduszny, nych Wilson. Najgoręcej popiera Ligę Narodów Francja, już Anglia ma wiele zastrzeżeń, a Włochy tj. Mussolini wcale nie jest nią zachwycony. Co jednak dużo daje do myślenia w tej sprawie, to nieobecność Stanów Zjednoczonych w Lidze Narodów, które wbrew woli Wilsona odmówiły uznania traktatu Wersalskiego. Ze Rosja sowiecka do Ligi nie należy, jest znów rzecz oczywista. Trudno zasiadać razem z zbrodniarzami i oszustami. Przed dwoma laty wystąpiły z niej Hiszpania i Brazylija, gdyż nie otrzymały miejsc w Radzie Ligi, jest jednak nadzieja, że Hiszpania znów się do niej przyłączy. Brazylija stanowczo powrotu odmówiła.

Nie można zaprzeczyć, że cel, do jakiego dąży Liga Narodów, jest szlachetny i godny poparcia. Chodzi o to, aby wszelkie zatargi między państwami i narodami raz na zawsze były załatwiane w drodze pokojowej, aby groza wszechświatowej, morderczej wojny nie powtórzyła się więcej. Aby wobec tak wzniosłego zadania, utrzymać swe istnienie i znaczenie, Liga Narodów przez swą Radę czyni wszelkie możliwe wysiłki pogodzenia i ustępowania wobec zagrożeń przeciwników, których niestety nigdy nie zabraknie.

Przykładem wymownym, jak trudno jest dla świętego pokoju pogodzić intrygantów i samolubów pomiędzy narodami, jest marcowe na-

rodowe zebranie Rady Ligi Narodów. Miały być na niem rozpatrzone trzy sprawy o znaczeniu międzynarodowym. A więc sprawa wykrytego i zatrzymanego w Sant Gotard przewoźnika broni do Węgier, co sprzeciwia się traktatom i zagraża Rumunii, Jugosławii i Czechosławii, to jest państwom, które podzieliły się zabraniami Węgrom częściami kraju i obecnie żyją w obawie, że mogą im być siłą odebrane. Broń, wbrew woli Ligi Narodów, została przez Węgry zniszczona.

Drugi zatarg istnieje między Węgrami i Rumunją, która przeprowadziła reformę rolną z oczywistą krzywdą dawnych obywateli węgierskich, co zresztą odczuł również dotkliwie obywatel polski, zamieszkały w obecności Rumunii Besarabje.

Wreszcie chodziło o to, aby premier litewski Waldemar wytyłmaczył się przed Radą Ligi z swego lekceważącego jej uchwałę z grudnia 1927 roku postępowania bezczelnego wobec Polski.

Wszystkie trzy sprawy nie mogły być załatwione. W sprawie tajnego zbrojenia się Węgier mają trzej delegaci przeprowadzić dochodzenie i zdać sprawę na zebraniu czerwcowym. Węgry są zadowolone, ale ich trzej przeciwnicy burzą się o to, że natychmiast nie zostały ukarane. W sprawie zabranej węgierskim obywatelom ziemi dodano do komisji rozjemczej jeszcze trzech członków i odłożono rozstrzygnięcie sporu do czerwca, co naturalnie nie podoba się tym razem Węgom. Wreszcie w sprawie uniemożliwionych przez wykrety Waldemara układów z Polską, ten dziwny Litwin oświadczył, że do Genewy przyjechać nie może, a Rada Ligi Narodów przez uprzejmość odłożyła sprawę na trzy miesiące do czerwca, zachęcając Polskę

i Litwę gorąco do porozumienia się i zawarcia układu.

Polska zachęty nie potrzebuje, gdyż dała już dwukrotnie dowody swej pokojowości i gotowości. Stawił przeciw nasz delegat, minister Zaleski, w Genewie wniosek, aby zaprosić Turcję do Komisji rozbrojeniowej Ligi Narodów i dowiódł tem, że Polska w istocie chodzi o powszechny pokój i zgodę.

Przyjęcie tego wniosku polskiego jednogłośnie przez Radę Ligi Narodów jest jedynym rzeczowym wynikiem ukończonych w marcu obrad w Genewie i wystawia Polskę jak najlepsze świadectwo.

Dr. Palumbo

w portach, Narodowego Departamentu Zdrowia w Rio de Janeiro
KLINIKA MEDYCZNA
Choroby dziecięce. Kanaly moczowe. Choroby kobiece.
Hydrocele — Leczenie radykalne, szybkie, gwarantowane, bez operacji i bez bólu.
Dr. Palumbo, od 9 — 11 przed południem w aptece Riedel (farmacja Moderna) ul. S. Francisco róg ul. Barão do Serro Azul

KRONIKA KRAJOWA

Z powodu święta Wniebowstąpienia Pańskiego numer dzisiejszy wyszedł zmniejszony o dwie strony.

Kurytyba.

ŚWIATKO ELEKTRYCZNE ZDROŻEJE, ALE NIE DLA DAWNYCH KONSUMENTÓW.
Według kontraktu, który wkrótce ma być zawarty między rządem stanu Parany i kompanją General Electric, która po kompanji Brasii South Railway Cny objęta dostarczanie miasta naszemu światła i siły elektrycznej — cena światła elektrycznego ma zdrożeć o 200 rs. na jednym kilowacie, wyjąwszy tych konsumentów, którzy pozostaną przy dawnym systemie pocienia.

Aby naszych Czytelników zaopoznać z warunkami, jakim w przyszłości podlegać będą mieszkańcy miasta Kurytyby z powodu nowego kontraktu, który w tych dniach ma być zawarty i podpisany przez Pana Prezydenta Stanu i kompanję amerykańską General Electric — podajemy poniżej główne punkta kontraktu, dostarczone prasie rządowej na życzenie pism brazylijskich „O Dia” i „Gazeta do Povo”.

Brzmia one następująco:

„Rząd stanowy w patriotycznym wysiłku dostarczania ludności miasta Kurytyby światła i siły elektrycznej, zdolnej do utworzenia z naszej stolicy miasta przemysłowego, odbywa ciągłe konferencje z przedstawicielami potężnej firmy amerykańskiej Comp. nha da Electricidade Brasileira (General Electric), celem zawarcia odpowiedniego kontraktu.

Trudności, jakie zawsze się wyłaniają przy kontraktach tego rodzaju, gdzie trzeba uzgodnić potrzeby konsumentów z olbrzymim kapitałem włożonym z przedsiębiorstwem przez kompanję mającą dostarczać światła i siły elektrycz-

nej, powodują zwłokę w tem trudnym zadaniu.

Kompanja, chcąc dostarczać światła w wielkiej ilości i zniżając cenę jego przy większym zużyciu światła, chce otrzymać tabelę, która począwszy od najwyższej ceny 800 rs. za jeden kilowat zniżałaby się stopniowo do 500 rs., i ewentualnie do 300 rs., jeżeli konsument będzie używał siły elektrycznej także do domowego użytku.

Rząd zaś nie chcąc dopuścić do przecięnienia tą stopniową tabelą konsumentów, którzy mniej światła używają, przedstawił kompanji, że cena 800 rs. za jeden kilowat będzie dla tych konsumentów za uciążliwą i niesłuszną.

W końcu obie strony zawarły układ, który kwestję zadowalniająco załatwia.

Główne punkty tego układu są następujące:

1) Taką najniższą zużycia światła, która według dotychczasowego kontraktu jest bardzo wysoka — ogranicza się do 8\$000.

2) Taką stałą, bez zegara, aż do 2 lampek o 10 świecach będzie 5\$000 dla pierwszej a 2\$500 dla drugiej.

3) Taksa stopniowa z zegarem, będzie wynosiła conajmniej 8\$000; przy użyciu tabeli dawniejszej powyżej 800 rs. za jeden kilowat, ze stopniową zniżką do 500 rs. ewentualnie do 300 rs. jeżeli światło będzie używane także dla innych celów domowych.

4) Obecni konsumenci, jeżeli będą chcieli, mogą płacić za światło według dotychczas obowiązującej tabeli, tj. 000 rs. za 1 kilowat, aż do ukończenia obecnego kontraktu tj. jeszcze przez 12 lat.

5) Najwyższą ceną za siłę elektryczną będzie 400 rs., najniższą 100 rs. za jeden kilowat, podczas gdy obecnie wynosi najwyższą ceną 370 rs. a najniższą 270 rs. i to z ograniczeniem w razie braku siły.

6) Przegląd tabel będzie dokonany co pięć (5) lat z wyjątkiem pierwszego przeglądu, który nastąpi za 7 lat od daty zaprowadzenia światła przez nową kompanję.

7) Tabele niniejsze wejdą w życie, czy to dla przyszłych instalacji, czy dla obecnych konsumentów, którzy z nich korzystać zechcą, dopiero po oddaniu do publicznego użytku nowego światła i drogi elektrycznej.

Biorąc pod uwagę olbrzymie ulepszenia, jakie mają być dokonane przy użyciu niemieckiej olbrzymiego kapitału 25 milionów milrejsów, udoskonalenie i powiększenie światła i siły elektrycznej przez siłę wodną, gwarancję dla konsumentów korzystania z dotychczasowych cen za światło i korzystną cenę za 1 kilowat światła, cenę której oprócz stanu S. Paulo żaden inny stan nie posiada, twierdzi rząd stanowy że zawarty obecnie kontrakt z kompanją General Electric jest pod każdym względem korzystnym dla mieszkańców miasta.

ZGON SP. DAWIDA CARNEIRO JUNIOR. Wieczorem d. 15 bm.

Dobra okazja

Jest do sprzedania 12 alkieców dobrej ziemi w pobliżu linii kolejowej w miejscowości Thomaz Coelho przy stacji Araucaria. Jest 5 alkieców w herwą i pinjami. Cena przystępna.

Informuje na miejscu u p. Franciszka Wójcika.

zmarł nagle Kurytybiana udar serca ś. Dawid Carneiro, jeden z największych, najwybitniejszych i najczynniejszych przemysłowców parańskich, zwany powszechnie parańskim królem herwowym

Sp. Dawid Carneiro był obywatelą powszechnie cenionym dla swych, rzadkich dziś, zalet osobistych, był przyjacielem robotników, których był starał się polepszyć i zabezpieczyć, był działaczem społecznym prawym i niezależnym, mającym na celu jedynie dobro swego Stanu i Swej Ojczyzny, Wielki propagandzista herwy, w kraju i zagranicą, odbył przed trzema laty podróż do Europy, i zdołał tam swą inteligentnie prowadzoną propagandą zjednać wielu zwolenników dla tego ważnego produktu parańskiego.

Przeżył lat 58. Nagła śmierć jego wywołała w całej Paranie i sąsiednich Stanach nieklamany, szczyry żal i smutek.

Na znak żałoby po drogim zmarłym, parańska Izba Handlowa, której zmarły był długoletnim prezesem, zarządziła wywieszenie flagi żałobnej przez 3 dni, na wszystkich instytucjach i firmach handlowych.

Pogrzeb śp. Dawida Carneiro, w którym oprócz rodziny wzięła udział tysiączna rzesza przyjaciół i wielbicieli zmarłego, odbył się dnia 16 bm. o godz. 4 po południu.

Parana

SP. EWA HAWRYLUK, zaopatrzona św. Sakramentami zmarła w Iraty dnia 12 maja br. przeżywszy lat 74.

Sp. zmarła była matką znanego i cenionego w Iraty kupca i naszego agenta p. Ludwika Hawryluka. Pochodziła z Podlasia, z Ziemi Siedleckiej, ze wsi Ostrówki w powiecie Radzyńskim. Osierociła 3 ch synów, z których najstarszy Adolf przebywa w kraju, a dwaj młodsi p. p. Ludwik i Jan mieszkają w Iraty.

Panowie ci za pośrednictwem naszego pisma składają niniejszem serdeczne podziękowania wszystkim tym, którzy raczyli wziąć udział w pogrzebie śp. Zmarłej, a przedewszystkiem W. mu ks. Proboszczowi za odprowadzenie zwłok Jej na miejsce wiecznego spoczynku, i p. p. Janowi Gadomskiemu Aleksandrowi Marciniakowi, Stanisławowi Adamczykowi, Janowi Karubkowi i Piotrowi Pożarowskiemu za całonocne czuwanie przy zwłokach śp. zmarłej.

Z powodu utraty ukochanej matki redakcja „Gazety Polskiej” przesyła panu Ludwikowi Hawrylukowi i jego bratu p. Janowi wyrazy szczerego, serdecznego współczucia.

ZBRODNIA CZY SAMOBÓJSTWO. Dnia 13 bm: znaleziono

Najzimę tylko prawdziwe piwo „Bock” z Atlantyki!

na jeziorze istniejącym w pobliżu...

Delegat miejscowej policji, po...

Samobójstwo jest mniej przy...

Wobec tego należy przypusz...

ORKAN ZNISZCZYŁ ZNO...

Ribeirão de Cima, w municypjum...

Mieszkańcy Ribeirão de Cima...

BURZA ZNISZCZYŁA MOST...

Foz de Iguassu donoszą, że gwał...

Santa Catharina

ZASADZENIE DEFRAUDAN...

Adwokat jego wniósł przeciw...

RUCH NA KOLEI THEREZA...

CHRISTINA, przerwany z powo...

GENRALNY KONSUL WŁO...

SKI W FLORIANOPOLIS p. Ama...

Sao Paulo

FIRMA SPRZĘDAJĄCA ZIE...

Planalto de Goyaz* przeznac...

BANKRUCTWO BANKU. Sędzia...

Rio Grande do Sul

TRAGICZNY WYPADEK W FABRYCE. Donoszą z Porto...

Pogrzeb nieszczęśliwego robotnika...

Rio de Janeiro

NIEBEZPIECZNĄ SZAJKĘ FA...

Między uwięzionymi w Nictheroy...

Pamiętaj o Twym przy...

Zrób mi przyjemną niespodziankę...

„Gazeta Polska“, Curytyba...

Sprostowanie

Podajemy do wiadomości Szan...

TELEGRAMY

POLSKA. — Z Berlina donoszą...

Donoszą z Warszawy, że w kołach...

Celem uczczenia Francji, magistrat...

Z Berlina donoszą, że minister...

Z Warszawy donoszą, że gwałtowna...

Sejm polski znaczną większością...

Posel ten zbiegł niedawno do Rosji.

Z Berlina donoszą, że trzy komisje...

NIEMOCY. — Z Berlina donoszą, że...

Lekarze ci nie tracą jednak nadziei...

Ostatnie telegramy donoszą, że stan...

Tragiczny ten wypadek stał się na...

CHINY-JAPONIA. Wiadomości nadesłane...

Miasto Tsinam-Fu zwróciło się do...

Podczas zdobywania Tsinam Fu została...

Donoszą z Pekina, że marszałek Chang-Tso...

Minister sprawiedliwości narodowego...

WŁOCHY. — Ojciec św. Pius XI ogłosił...

Z Berlina donoszą, że minister niemiecki...

Z Rzymu donoszą, że dnia 8 bm. zderzyły...

Okrężny lot 60 samochodów rozpocznie...

Dla sądu autorów zamachu na życie...

General Nobile, kierownik wyprawy...

Telegrafują z Medolanu, że młoda...

Mąż, spotkawszy ją tam dn. 15 bm.,...

wolweru, a następnie sobie życie odebrał.

Ze strony Francji oficjalnie temu zaprzeczono.

ANGLJA W teatrze londyńskim została...

CZECHY. — Z Pragi telegrafują...

Jedyny w Brazylii Polski Skład Nasion...

Wielki Kalendarz Uniwersalny na rok 1928...

45\$000 z Palmeiras nadeszły bez listu...

T-WO „JUNAK“ W KURYTYBIE urządza...

Wielkość i prestiż Niemiec za czasów...

- Table listing various items and prices: Kupować w CASA ABDO, Morim, Astrachan, Flanela, Koldry, Barchan, Poduszki, Puder Rouge, Brim Alpaca, Igły, Ręczniki, Ręczniki kąpielowe, Trykoliny, Szaryna Macati, Szona, Mydełka, Koronka, sztuka.

Przerachowanie oszczędności emigrantów w Polskiej Kasie Oszczędności.

W chłodzącej, Organ Pol. Tow. Emigracyjnego w Warszawie w wydaniu z dnia 8 kwietnia br. pisze:

Sprawa oszczędności dolarowych Polonji amerykańskiej (niezawodnie także i brazylijskiej P. R.) złożonych w Pocztowej Kasie Oszczędności staje się znowu aktualna.

Jak wiadomo już czytelnikom, mocą ustawy z 15 marca 1927 r. wszystkie wkłady uskuteczniane przez naszą emigrację w latach 1921, 22 i 23 do Pocztowej Kasy Oszczędności w Warszawie mają być przerachowane na złote polskie według pełnej wartości złożonych swego czasu walut obcych za pośrednictwem bądź konsulatów polskich, bądź instytucji bankowych.

Właściciel wkładu oszczędnościowego po przewalutowaniu go na złote polskie otrzymuje obecnie książeczki wkładowe które w ciągu lat 15 będą wylosowywane. A zatem w ciągu lat 15 — drogą losowania każdy właściciel wkładu będzie miał zwrócony kapitał. Wkłady te są o procentowane w wysokości 3 od 100.

Termin ustawowy.

Na tem miejscu pisaliśmy swego czasu o samej ustawie i o sposobie, w jaki należy załatwić niezbędne formalności. Ze względu na to, że, jak nas poinformowała Poczta Kasa Oszczędności w Warszawie, tylko zaledwie drobna część właścicieli wkładów zwróciła się o przerachowanie swych oszczędności według wspomnianej wyżej ustawy, a termin składania podań o przerachowanie tych oszczędności upływa z dniem 8 czerwca 1928 r., a zatem w niedługim czasie — przeto uważamy za konieczne przypomnieć wszystkim zainteresowanym emigrantom, którzy dotychczas niezbędnych formalności nie załatwili, ażeby się z tem pośpieszyli, gdyż po upływie wyznaczonego terminu prawa ich, wynika jące z ustawy wygasną i późniejsze zgłoszenia nie będą uwzględniane.

Najpóźniej więc do 8 czerwca 1928 r. należy przesiać do Pocztowej Kasy Oszczędnościowej w Warszawie oprócz podania: 1) książeczkę wkładową P.K.O., 2) kwit konsultatu polskiego na wpłaconą kwotę w obcych walutach, a w razie braku kwitu zwrótnie poświadczenie Pocztowej Ka-

sy Oszczędności lub, jeśli obydwóch tych rzeczy nie ma, należy w odnośnym podaniu o przerachowanie wskazać, w którym konsulacie, kiedy i za jakim numerem przekazu i jaką kwotą wpłacono, 3) o ile wpłata nastąpiła przez bank, nie przez konsulat, należy załączyć potwierdzenie banku, zawierające dokładną datę wpłacenia złożonej kwoty w obecnej walucie na rachunek Kasy Oszczędnościowej.

Ze względu na powagę sprawy i w związku z kończącym się terminem składania podań, zwracamy się z apelem do naszej prasy emigracyjnej o rozpowszechnienie powyższych informacji wśród wychodźstwa w taki sposób, by nie było ani jednego, któryby się z odnośnym podaniem spóźnił, i dla któregoby przez to droga do odebrania wkładów w należytej proporcji była zamknięta.

Przy okazji nadmieniamy, że należałoby się jaknajrychlej zastanowić nad uzyskaniem dla właścicieli książeczek złotych, wydanych już w mocy powołanej ustawy, odpowiednich kredytów pod zastaw tych książeczek. Ponieważ książeczki złote w myśl ustawy będą losowane i mogą być splacone w ciągu lat 15 — byłoby wskazane, ażeby właściciele tych książeczek mogli doraźnie z nich korzystać.

Za 100 dolarów piętnaście!

Piszemy o tem dlatego, że według wiarogodnych informacji, które otrzymujemy, wielu z naszych emigrantów, będąc w ciężkich warunkach materialnych, za pomocą prawnie dopuszczalnej cesji, odstępują swoje książeczki spekulantom, którzy ich właścicielom wypłacają za cesję swych praw zaledwie drobną rzeczyską wartość książeczek (naprzykład za książeczkę wartości 100 dolarów, spekulanci, w jednym z znanych nam wypadków, zapłacili 15 dolarów).

Tego rodzaju transakcje trzeba jaknajprędzej unicestwić, bo to legalny rabunek.

OD REDAKCJI. Należy więc natychmiast przesiać książeczki względnie dotyczące dokumenty P. K. O. do Konsulatu, który je ze swej strony prześle niezwłocznie do P.K.O. w Warszawie. SPIESZCIE SIĘ!!!

Tróskliwym rodzicom do wiadomości

Wasze szczęście zależy od waszych dzieci, szczęście ich zależy od zdrowia, zaś zdrowie będą miały wasze dzieci jeżeli im dawać będziecie co 3 miesiące jeden stóik lekarstwa:

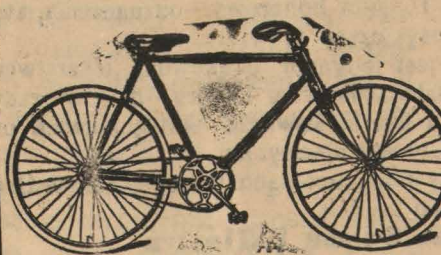
Lobrigueira „Minancora“

niema równego mu lekarstwa. Jedno dziecko 11 miesięczne straciło 543!!! robaków co poświadczyło 6 osób wiarogodnych z Itaperiú, w muncypjum S. Francis do Sul jest niem córeczka Karola J. Neurembergera tamt. proasora

Lekarstwo to ma 4 numery jakości zależnie od wieku. Każdy stóik stanowi jedną Jozą. Nie potrzebuje środków przeczyszczających, ani diety po rozwoleńniu. Jest do sprzedania we wszystkich sklepach, drogerjach i dobrych aptekach. Sprzedający otrzymują dyzkoat (rabat) w aptece „Minancora w Joinville.

Nie róście oszuwaczem

Tylko słuchajcie moich rad „Ideal“ jest lekarstwem niezawodnym leżącym szybko i radykalnie racy, od mrozenia, liszaje, ekzemy, zaady, przyszcza, rany pochodzące z zacięcia, skaleczenia, oparzenia i opalenia od słońca, kontuzje, krasty, zmarszczki, piagi, plamy podczas brzemienności, świerzb, plamy skórne, odparzenia, świedzenie, wypadanie włosów, łupież, pocenie się nieprzyjemnie ukazania owadów. Nie jest kramem ani pomadą, lecz płynem perfumowanym, antyseptycznym i zblizniającym. Jego używanie przy myciu twarzy, przy kąpaniu dzieci, przy goleniu, utrzymuje skórę zawsze świeżą matową. Znajduje się na składzie we wszystkich aptekach i drogerjach Brazylii. Skład główny: Rua General Canrar. N. 225 - Rio de Janeiro.

CASA INDIAN

Poszukajcie „Prosdocimo“ w Casa Indian jeżeli chcecie nabyć dobry rower. Posiada na składzie wszelkie części składowe i dodatki Kurytyba rua Bar o do Serro Azul 3 Parana

Trzeba tylko nacierać

Znanych jest kilka sposobów leczenia świerzba, które jednak są w skutkach wątpliwe i których nie należy zalecać nikomu, gdyż są w zastosowaniu niewygodne, p woli działają i wymagają leczenia długiego i uciążliwego.

W książkach chorób skórnych znajdują się formuły dla leczenia świerzba, wszystkim jednak polegają na leczeniu siarką balsamem z iadyka i t. d.

Dał jedyne lekarstwo, używanem powszechnie w Niemczech i które dało najlepsze wyniki jest płyn zwany „Mitigalem Bayera“. Oprócz świerzba leczy on także wszelkie świedzenia

Ślonecem roztawny jest „Minancora“

Do p. aptekarza Eduarda Gonçalvesa w Joinville

Szanowny Paniel z sercem radością przepieinionem ogłaszam publicznie moją wdzięczność, co zarazem uważam za mój obowiązek z następującego powodu: „Miałem ogromną ranę na łydce u jednej nogi, cierpiełem strasznie, nie wiedziałem już jakich lekarstw mam używać, z każdym dnem cierpienia moje i moja gołyca się powiększały. W szczęśliwą godzinę jeden z przyjaciół moich poradził mi, aby spróbowałem je używać „Pomady Minancora“, zargczając mi, że jeżeli pobędę parę dni w łóżku, ona wyleczy moją ranę i będę znów zdrowy; dzięki temu wielkiemu lekarstwu, po użyciu tylko 4-ch poretek został szybko wyleczony. Jest to święte lekarstwo, niech będzie błogosławiona godzina, w której udało się Panu wynaleść tak pożyteczne dla ludzkości lekarstwo. — Proszę ogłosić wszędzie to moje świadectwo, na dowód prawdy i dla dobra tysięcy nieszczęśliwych, którzy cierpią podobnie jak ja cierpiełem. 17.7.15 Rosalina Nascimento Mira Rua Sto. Catharina - Joinville.

Dom obuwia ANTONI MARTES

Large 11 de Dezembro N. 1. (przy marcadzie) sprzedaje nowe i używane obuwie po cenach bardzo niskich. Rozmaite lasony. Przyjdźcie przekonajcie się

Wielki skład futer „PARIS“

Zupełny wybór prawdziwych futer zagranicznych rozmaitego koloru i gatunku

Renard Kamczatka, Alaska i Kanada

Surduty, płaszcze i peleryny

Najnowsze wzory Kapelusze damskie filcowe i bobrowe

Rua Barao do Rio Branco 63 - naprzeciw Pałacu P. Prezydenta PARANA KURYTYBA BRAZYLJA

Surowe skórki zwierząt leśnych

kupuje różnego gatunku i każdą ilość po cenach najwyższych

WALTER & CIA, KURYTYBA

Praca Municipal Nr. 14

Francuskie kompanje okrętowe CHARGEURS REUNIS & SUD ATLANTIQUE

Luksuowa obsługa portów europejskich (5 odjazdów miesięcznie)

Sprzedaz biletów bezpośrednie do Polski

(do Warszawy, Krakowa, Lwowa, Tarnopola, Brześcia i t. d.)

Sprzedaz biletów ze wszystkich miast w Polsce

(tak zwanych biety chamada)

o informacje prosimy zwracać się w języku polskim lub portugalsku

Przedstawiciela kompanji p. Theophilo G. Vidal 60 rua Sao Francisco, Curitiba

PODAGENCI:

Paraguassu: Franc. Pasternak Iraty: Ludwik Hawryluk S. Matheus: Ks. Fr. Zdziebio Prudentopolis: Jan Sklenicz Fluvipolis: J. Zawadzki e Cia P. Grossa: Wład. Bukowski Rio Claro: Władysław Kasprzak Marechal Mallet: Głuszczyński

Ból zębów

jak wszyscy wiedzą, jest największym udręceniem człowieka. Dawniej starano się zepsuty ząb wyrwać; dzisiaj nie. Gdyż

CAFIASPIRINA

uśmierza natychmiast ból i pozwala iść do pracy celem skutecznego leczenia zepsutego zęba.

Aby się utrzc przed następstwem, należy zwracać baczną uwagę, na to czy każda Tablette, Tubo, Enveloppe i Disco posiadają

KRZYŻ (Cruz) BAYER

1928 - Germania

GOSPODARZE! Macie sposobność o- trzymać ZUPEE

NIE ZA DARMO brószurkę z wskazówkami jak możną powiększyć produkcję na Waszej roli. Każdy gospodarz, który nam nadesłże wycinek niniejszego ogłoszenia a na dole napisze swój dokładny adres otrzyma od nas ZA DARMO broszurkę, którą napisał p. Zdenko Cayer:

„PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI PRZY NAWOŻENIU ZIEMI W BRAZYLII“

Wycinek posłać pod adresem:

Casa Hackradt, Curitiba, Caixa postal 420

Imię i nazwisko:

Kolonja:

Poczta:

Muncypjum:

ELEGANCKIE, MOCNE I TANIE OBUWIE W NAJWIĘKSZYM WYBORZE OTRZYMA SIĘ TYLKO W CASA CLOBO

KURYTYBA - ul. Jose Bonifacio 12

CASA FAVORITA

R. Hatschbach Irmão & Cia. Kurytyba - Caixa postal 2, - Centrala: Rua Riachuelo Nr. 50 Filja: Rua Dr. Muricy Nr. 97

Obuwia marki „Favorita“

są niedościgalane w trwałości i stylu.

Leczenie syfilisu we własnym domu

Przy użyciu GALEGOGALU, lekarstwa czyszczącego i wzmacniającego krew...

GALENOGAL jest największą zdobyczą Medycyny, jest ostatnią wyrocznią dla syfilisu...

Ziemia Kawowa Prawdziwa terra apurada Kolonizuje się ziemie pod plantacje kawy...

Antoni Dorabialto PALMEIRA - PARANA

Conguistadores (Zdobycy) Z końcem 15 wieku wtargnęły bory hiszpańskie...

Na raty. Sprzedajemy ziemie na kolonii Cerrado das Cinzas...

STANISLAW PROBOPIAK Dom Handlowy PORTAO pod numerem 171

Dobroć proszku do pieczenia TELL jest stale udogodniony

Jeszcze jedno świetne wyleczenie

Zwiasun nowego zwycięstwa Peitoralu do Angico Pelotense...

Potwierdzam powyższe świadectwo Dr. E. L. Ferreira de Araujo

Skład główny: DROGARIA SEQUEIRA - FELOTAS Do nabycia w następujących drogeriach...

Słowo wielkiego mistrza.

Syfilis powinien być leczony drogą żołądkową (wewnętrznie) - radzi sławny profesor Dr. Miguel Conto.

Wielka gwiazda medycyny brazylijskiej, nazwisko poważane w sferach lekarskich...

Słowo wielkiego uczonego brazylijskiego, który jest bezsprzecznie chwalebnie...

Abym zastąpić zastrzygi 914 i inne zatrważające organizm infekcje, istnieje dostatecznie wypróbowany i znany...

Galenogal nie ma nasładowców, jest jedynym naukowym lekarstwem czyszczącym krew...

Na składzie w Drogeria Suissa i Minerva Nr. 6 Aps. c.

Jeżeli już nic nie pomogło!

Pomoże „Cudowna Maść“ - Springera polecana przez najlepszych lekarzy...

W Porto Alegre zawsze na składzie we wszystkich drogeriach, aptekach „Sanitas“ i „Indio“.

Zastępcą w Pelotas: Leopold Heidrich - rna General Ozorio 878 Zastępcą w Kurytybie: Drogeria „Minerwa“ i filje w Joinville i Ponta Grossa...

Eduardo Springer - Novo Hamburgo - Rio Gr. do Sul

BÓL W PIERSI REUMATYZM BÓL ZĘBOW NEURALGJA Cięcie brzuszne UDERZENIA BÓL USZOW SWIEŻE RANY BALSAM Santa Helena Do nabycia we wszystkich aptekach

DR. CARLOS HELLER Praktykował w hamburskich, wiedeńskich i paryskich szpitalach. Praktyka ogólna. Leczy specjalnie choroby skórne, we neryczne, pecherza i włosów, Klinika dla dzieci.

Jacek Dromlewicz Lekarz-Dentysta. Zęby sztuczne z podniebieniem i bez w złocie i kauszuku. Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu.

ZA DARMO Wszystkim, którzy cierpią na choroby płuc jak bronchit, astmę, uciążliwy kaszel, chroniczny katar, grypa lub osłabienie...

ELKISIR „NOGUEIRA“ Jest używany skutecznie w następujących chorobach: skrofily, hubony, zapalenie macicy, cieczenie z uszu, wywiera fistuła, raka syfilitycznego, przyszcze, białe upławy, wrzody i narośle, swierzb, reumatyzm, plamy skórne, niedomagania wątroby, bóle w piersiach, narośle na kosałach, pulsowanie tętnic i wogóle wszystkie choroby pochodzące z krwi.

Wiele skuteczny środek oczyszczający krew! Tedeschini & Irmacs Fabryka ciast pożywnych, luby kuku, z dzianej i kawy mielonej. Wielki młyn do waki żytniej.

Pilulas Santa Estomago Figado Intestinos Prisão de Ventre

Jedyni zastępcy F. DA SILVA NEVES & CIA Rua Buenos Ayres 273 RIO DE JANEIRO

SZEWIECTWO „CENTRAL“ poleca w wielkim wyborze - obuwie - doskonale i mocne zrobione dla panów, pań i dzieci po cenach jaknajniższych.

MIGUEL SIMAO ATAB Kurytyba - Travessa Zacharias N. 1 blisko polskiego składu nasion p. Nikodema.

CONTRA DÔR DE OLHOS COLLYRIO AMARELO DE CHAVES

DO DOLONJI POLSKIEJI Stosunki Handlowo Bankowe między Polską a Brazylią. - Przesyłkę pieniędzy uskutecznią się najlepiej przez

Bank Francusko - Włoski Rua 15 de Novembro - Róg 1 de Março - Curitiba Parana

NOWE KOLONJE przy stacji Perdizes (dawnej Rio das Pedras) linia kolejowa Sao Paulo-Rio Grande

- 1) Gwarantowana, pewna ziemia, bezpośrednio złączona ze stacją i koleją. Absolutnie pewne tytuły własności otrzymania każdy kupujący zaraz po wypłaconiu ceny kupna. 2) 700 metrów ponad poziom morza, dlatego najlepszy klimat w południowej Brazylii...

NIEZALEŻNY „KURJER POLSKI“ w Argentynie Pismo tygodniowe, krytyczno-społeczno-apolityczne. Prenumerata roczna: 7 pesów argentyńskich.

BRONCHITINA „CHAVES“ O VERDADEIRO ESPECIFICO DAS TOSSAS

Wiadomości ze świata

Kanada

POTRZEBNY SALOMON W TEJ ZAWIKLANEJ SPRAWIE.

Urodzona na statku w jesieni 1911 roku, 17-letnia Lena Ronczka, nie posiada żadnej ojczyzny. Władze imigracyjne twierdzą, że jej przynależność państwowa zależy od flagi parowca, na którym się urodziła. Wpuszczenie zaś jej do Stanów Zjednoczonych zależy od jej przynależności państwowej. Lena mieszka w Windsor, Ont., a pracuje w zakładzie kraweckim w Detroit. Rodzice jej Fr. i Marija Ronczka są Polakami. Ojciec jej, choć zamieszkały od wielu lat w Kanadzie, nie jest naturalizowanym. Lena urodziła się na statku podczas podróży matki z Kanady do Polski. Parowiec wyruszył z Montrealu, lecz pani Ronczka nie pamięta nazwy statku, ani flagi pod którą płynął. Lena oddawna codziennie przekraczała granicę z Windsor de Detroit, gdzie pracuje. Obecnie władze nie chcą jej przepuścić, ponieważ nie podała się o pozwolenie na zasadzie kwoty jakiegokolwiek kraju. Nie złożyła zaś aplikacji o przepustkę ponieważ nie wie, jaka jest jej przynależność narodowościowa. Rekordy poru w Montrealu są przeszukiwane, lecz na razie Lena pozostaje dziewczyną bez ojczyzny, straciła swoje miejsce w fabryce, i nie może przedostać się do Stanów Zjednoczonych.

Włochy

STRASZNA ZBRODNIĄ W GENUI

Groźnego a zarazem tajemniczego odkrycia, dokonano w nader dawnych okolicznościach w Camogli na jednym z przedmieść Genui. Niedawno powrócił do swego rodzinnego miasta młody kapitan marynarki handlowej, Giuseppe

Rizzo w celu wykorzystania swego dwumiesięcznego urlopu. W pierwszy dzień pobytu w Genui, młody oficer umówił się z kolegami, aby razem spędzić pierwszy wieczór na stałym ładzie. Gdy koledzy wieczorem przybyli do willi będącej własnością rodziców oficera, nikt na ich wezwanie nawoływania z ulicy nie odpowiadał. Sądząc, że kapitan chciał sobie z nich zażartować, tem więcej, że w oknach pokoi, przez niego w czasie swego pobytu w Genui zamieszkałych, paliło się światło, jeden z przyjaciół wdrapał się przez sztachety ogrodzenia otaczającego willę i wszedł przez otwarte parterowe apartamenty do mieszkania oficera. Nie spotkawszy na nikogo, młodzieniec w mniemaniu, iż jego przyjaciel, aby żart przedłużyć, schował się w głębi willi, przeszedł frontowymi schodami na ulicę, otworzył furtkę ogrodu i wpuścił wszystkich kolegów do mieszkania. Zastanowiło wszystkich — że ubrania, które miał na sobie tego dnia kap. Rizzo, leżało ułożone na krześle. Rozbawiona jednak mniemanym żartem młodzież, przeszyła pokoje, zaglądając nawet do szafy i pod łóżko, lecz bezskutecznie.

Nagle jeden z nich spostrzegł wielki kufeczek stojący między łóżkiem a szafą. Chcąc dać jakby dowód swej gorliwości w poszukiwaniach przyjaciela, podniósł wieko kufca, lecz w tej samej chwili odskoczył przerażony i błądząc ze strachu.

W kufcu, twarzą obróconą do dna, leżały w białym skurczonym zwłoki biednego oficera. Przerazony na tragicznym odkryciu młodzież, zawiadomiła natychmiast lekarzy i policję, która wkrótce potem przybyła na miejsce zbrodni. Znalezione wprawdzie długie, pokrwiwione nożyce, leżące obok łóżka, lecz wszystko w pokoju było w jaknajlepszym porządku i nikt z zamieszkałych obecnie willę nie mógł dać wyjaśnienia, któreby choć częściowo odśloniło rąbek

tajemnicy zagadkowej śmierci. Rodzina zmarłego oficera zamieszkuje w lecie jedyną piętrową budynku, obecnie zaś znajduje się w Medjolanie. Cały parter składający się z 4 pokoi, należał do zabitego. O godz 5 ej po południu stara służąca, matka biednej oficerki, przyniosła mu podwieczorek z góry, gdzie zamieszkuje wraz z swym mężem ogrodnikiem — przez cały rok, dla pilnowania mieszkania. Nie zauważyła ona nic wyjątkowego u swego pana. Kapitan poprosił ją o przygotowanie mu kapieli, po której zamierzał się przebrać i oczekiwać przyjścia swych kolegów.

Rodzina kapitana jest powszechnie znana w całym północnym Włoszech, gdzie jego ojciec posiada jedną z największych fabryk drzewnych w przemysłowej tej części Italji. Policja, która prowadzi energiczne śledztwo nie natrafiła dotychczas na żadne ślady zbrodniarzy. Nie ma bowiem wątpliwości, że zachodzi wypadek napadu i zbrodni czynu, gdyż ogólnym zdaniem jest wykluczone, ażeby młody i bogaty — a powszechnie lubiany oficer, miał popełnić samobójstwo. Nie znano żadnych wątpliwości, któreby miały być powodem popełnienia jakiegoś szalonego czynu.

Niemcy

PRZEPowiednie RAJSKIEGO KLIMATU.

Znany uczyony niemiecki, Wilhelm Boelsche, w prelekcji, wygłoszonej w Halle, przepowiedział o kresach wielkich zmian geologicznych, którego początkiem są obecne zaburzenia klimatyczne, powodzie i trzęsienia ziemi, tak często ostatnimi czasami nawiedzające te lub inne części naszego globu. Boelsche nie podziela zdania wielu innych uczonych, że jesteśmy na progu nowego okresu lodowcowego, przeciwnie, skłonny jest przypuszczać, że nasze czasy są kon-

cem dyluwialnej epoki, po której zapanuje z czasem na ziemi klimat rajska. Nowe lądy i archipelagi pojawią się najwcześniej na oceanie Spokojnym, — zdaniem niemieckiego filozofa-przyrodnika.

Wiadomości z Polski

SEJM POLSKI UCHWAŁA BUDŻET PILSUDSKIEGO

Sejm polski po dwudniach burzliwych dyskusjach przeciw marszałkowi Pilsudskiemu, przeprowadził budżet rządu premiera Pilsudskiego bez zmiany. Uchwalenie budżetu nastąpiło niemal jednogłośnie. Przewidywany ten budżet przewiduje \$307,000,000 na wydatki państwowe, z czego \$93,000,000 przeznaczają na armję Polską.

Pilsudski planuje odwet. Przyjęcie przez marsz. Pilsudskiego księski p. Bartla, swojego kandydata na marszałka Sejmu, bez najmniejszych oznak natychmiastowego odzewu, uważane jest tu przez opozycję za objaw bardzo niepokojący.

Premjer przyjął p. Daszyńskiego, nowo obranego prezesa Sejmu u siebie i po jednogodzinnej z nim konferencji zaaprobował plan, aby w odpowiedzi na złożone rezolucji prosić lzbę o przyjęcie nadzwyczajnego budżetu na okres trzech miesięcy, aby dać rządowi fundusze na prowadzenie spraw państwowych, zanim całkowity budżet nie zostanie przyjęty.

Ze Marszałek przygotowuje kontratak przeciwko Sejmowi, widoczne jest z poleceń, danych posłom z bloku rządowego, aby nie zabierali głosu w sprawach politycznych. Opozycja obawia się, że Pilsudski rozwiąże Sejm w jesieni i będzie się starał zwiększyć liczbę posłów w bloku rządowym, aby uzyskać kontrolę w Sejmie bez oglądania się na pomoc ze strony lewicowców i konserwatystów.

NIEMCY W SEJMIE FÓJDA Z PZADEM.

Prasa polska w kraju ogłosiła komunikat, który stwierdza, że Niemcy spełnili wszystkie zobowiązania, jakich się podjęli w stosunku do innych narodowości przy przystąpieniu do bloku mniejszości narodowych. Obecnie, po dokonaniu wyborów, nie czują się związani żadnymi zobowiązaniami i dlatego będą prowadzili samostanowienie, zupełnie niezależne od innych partij mniejszościowych, politykę która stanowczo będzie szła li tylko po linii współpracy z rządem Marszałka Pilsudskiego. Niemcy zamieszkający na terenie Polski dochodzą do przekonania, że rząd obecny nie jest rządem szowinistycznym, że uważa każdego obywatela Polski, bez względu na pochodzenie lub wyznanie za równego każdemu rodowitemu Polakowi, wobec czego niemiecka mniejszość narodowa uważa za stosowne popierać w miarę mocy rząd Marszałka Pilsudskiego, oraz wspierać go we wszystkich jego pracach SZCZEBIEG WRACA DO POLSKI.

Delegacja polska w komisjach reewaluacyjnej i specjalnej ukończyła w Petersburgu i w Moskwie prace przy odbiorze mienia muzealnego. Pierwszy transport wyruszył z Petersburga dnia 30 marca i składa się z 73 skrzyń, w których znajdują się sztandary, chorągwie, muzealna broń starożytna, a między innymi miecz Bolesławów — Szczecibiec, pamiątki po królu Sobieskim, gen. Dąbrowskim, gen. Bemie, obrazy starzych mistrzów, fragmenty sarkofagów, rzeźby i t. d.

Drugi transport zabytków wyruszył z Moskwy dnia 6 zm. Składa się: archiwum i biblioteka Branickich, tron, sztandary Korpusu Polskiego w armji napoleońskiej, zdobywającej Moskwę i t. d.

Arasry, miecz orderu św. Stanisława, ongiś własność króla Stanisława Augusta, odesłano do Warszawy oddzielnie specjalnym pociągiem.

ZOFJA RAWICZ-TRZCINSKA

Wiejskie Dziewczę.

Obrazek z kolonii.

(Dokończenie) Ależ to głupi zwyczaj prosić pani, zbieranie pieniędzy, wykupywanie panny młodej i tańczenie z nią kolejne. Pan nie rozumie tego zwyczaju, więc dla pana wydaje się on głupim i nie bawi to pana. A to trącenie wjskórę, udawanie głosu różnych zwierząt, przez pańskiego przyjaciela, to mądre! Deprowadzi Panowie udaje się najwyliczawszych ze wszystkiej młodzieży polskiej w naszej szkole, lecz zachowujecie się gorzej, jak ci najsiemniej!

Podziwiam panów! Człowiek mądry, gdy czegoś nie rozumie, jest cicho, patrzy i słucha, lub prosi o wyjaśnienie. O ile nie zmienicie panowie swego zachowania, to wyjdę z sali i zabiorę ze sobą pannę młodą. Panie Franciszku K. proszę nie zajmować części gości, swymi bezsensownymi sztuczkami. Zapanowała cisza. Pani Jadwiga zaczęła mówić: Panie Barski, czy wie pan dlaczego na wiejskich weselach zachował się zwyczaj oczepienia panny młodej? Dawnymi czasy w całej Polsce młodzi nosili czepce, znak stanu matelickiego. W dzień ślubu zdejmowano welon, szeszywane gładko włosy, pleciono cienko w dwa warkoczki, owijano niemi głowę i na to zakradano biały czepiec. W niektórych stronach w Polsce na czepiec noszą gospodynie założoną jeszcze krasną chustę z cienkimi węzłami, lub jedwabiu, z pod której widać reszki czepca krochmalonego i karbowanego. W greckim czasie oczepinacze obcinają młodziakom z karkiem włosy i zakładają czepiec. Tenże zwyczaj jest u żydów. W dzień ślubu obcinają pannie młodej włosy i kładą perukę. Ten zwyczaj wykupywania panny młodej, to jeszcze z czasów pogańskich.

Gdy która z dziewcząt siola dorosła już, przychodził konkurencji i znosił ojeu dziewczyny dary. Pieniądzy nie znano jeszcze wtedy. Składano miary zboża, owoce, miód, skóry, później już tkaniny różne i ozdoby z koci, futru i bursztynu.

Który więcej dał, ten porywał dziewczynę do tańca i wolał: moją miał! A następnie po różnych obrzędach kapitanów, uprowadził ją do swej chaty. Składanie pieniędzy na tańcu, to dawniejszy zwyczaj, zwanym dzisiaj czynny na wyprawę. Jest to teraz przyjęte jako psuwanie pannie młodej prezentów ślubnych, co w Brazylji jest tak bardzo uważane iż nawet w gazetach ogłaszają, gdy jaka panna Gomez, Nunes, Colasa, czy inna wychodzi za mąż. Figurują wymienione w opisie uroczystości ślubnych nazwiska ofiarodawców i rodzaj prezentów.

Teraz pan zadawany panie Barski! Owszem, dziękuję pani za objaśnienie, lecz nie jestem zwolennikiem oczepin.

Anulka przez czas oczepin zachowywała się bardzo poważnie i spokojnie.

Sama zdjęła welon i wianek z głowy i położyła na tacy.

W skromnej opanasze przez szło z dwoma puszami kolo uszu z pięknej wstążki z wplecionymi kwiatami pomarańczowemi i oryginalnymi spinkami z wstęgiem bogatych włosów nisko upiętym, nową jasną urodą. Ogólnie wzbudziła aorację, tak iż zaen przyjaciele zapomnieli wyśmiewania się z oczepin.

Podczas wykupin była niezmiernie znużoną. Po oczepinach pani Halska popieszczenie powróciła do domu. Janek chorował dni kilkanaście.

W miesiąc po ślubie Wojniczowie odwołali Anę i jej męża.

Młodzi Nankowie wyjeżdżali do drugiego stanu.

Wstąpił pożegnać się.

Anulka była blada, oczy jej, ten kłopot urody, zgasty. Wyglądała tak, jak gdyby przeszyła ciężką chorobę.

Była spokojną i bezgranicznie obojętną. Wojniczowie nadęci pychą, puszyli się. Wszyscy ich zięciowie, to pierwszy partje w okolicy, Barski, Nika i jeden wioch, ten najlepszy z najlepszych, jak enwalił się wśród polaków z całej okolicy.

ma już swego męża, on będzie jej opiekunem.

Dziecko jesteś, wśród studjów, rozrywki i pracy, zapomnisz o towarzysze lat dziecińczych, jej cierpieniach, zawodach i przykrościach.

Ne matenka, ja nie zapomnę nigdy że życie jej teraz, to śmierć jej duszy i serca, biedne wiejskie dziewczę.

A i w Franku K. nie zapomnę. Koniec.

ASTMA Lekarstwo Reymgate dla radykalnego leczenia astmy, infekcyjnej, kataru, kaszla gwałtownego, duszności i t. p. jest nienykamem tem wielkiej wartości, spreparowanym wyłącznie z roślin. Jest płynem, którego używa się 30 kropeł w wodzie oczekowanej — rano — w południe — i na wieczór. Zobaczcie świadectwa znajdujące się przy flaszce. Do wiadomości: Cena pudełka 12\$000 — polecone 15\$000. Zamówienia skierować należy do J. de Carvalho, głównego agenta w Rio de Janeiro — Caixa postal 1724.

Pan Pafuncy u furty niebieskiej.

Przypadek zdarzył, że umarło równocześnie trzech sąsiadów. Jeden z nich znany nam jest pan Pafuncy, drugi nosił imię Pankracego, trzeci zaś był pan Walenty. Wszyscy trzej po śmierci so ichu spieszyli do furty niebieskiej i niemal równocześnie zjawili się przed św. Piotrem. Klucznik niebieski przedświadczył swymi oczyma świętych przybyszów i zapytał ich poważnie, czegoby sobie życzyli.

„Dostać się do nieba”, brzmiała odpowiedź trójki. Piotr św. niekoniecznie zadowolony był z te, odpowiedzi, dlatego też zmarszczył poważnie swe czoło i na chwilę się zastanowił. Wreszcie odezwał się do wszystkich trzech kandydatów na rozkosze niebieskie następującymi słowy: „Dobrze! Wpuszczę was wszystkich...”

Najpierw znieście mi przed furtę niebieską wszystko, coście za życia ukradli i czem bliźniego skrzywdziliście. Postaram się o to, aby te rzeczy były oddane poszkodowanym.

Nie było innej rady — wszyscy trzej musieli wrócić na ziemię, by spakować rzeczy skradzione i oddać je u furty niebieskiej. Nie trwało długo, a wrócił pan Walenty. Rzeczy skradzione przyniósł związane w czystej chusteczce do nosa i oddał je oddzielnemu niebios. Piotr św. skinął zyczliwie i wpuścił pana Walentego do rajskich przybytków.

Kilka godzin później zjawili się pan Pankracy. Wspinając się na rajskie wysokości, siękat i spocił się nieporadko do suchej nitki pod ciężarem długiego worka zawierającego krzywdy ludzkie. To też z zadowoleniem wysypał u nóg św. Piotra wszystkie wytwory swej ścisłości, i czekał na otwarcie się furty niebieskiej. I — został wpuszczony.

Zaś pan Pafuncy jak nie wracał tak nie wracał. Cierpliwly klucznik niebios już całemi godzinami przechadzał się przed furtą niebieską i wpuścił już był wielkie rzesze do krainy świętych ze wszystkich krain i narodów. Ale pan Pafuncy jak nie przychodził tak nie przychodził. Narazie po długiem oczekiwaniu zjawił się. Ale jak? — Z próżnymi rękami. O mało co byłby oniemiał św. Piotr ze zdumienia i utracił cierpliwość. Ale jeszcze na czas zaplanował nad sobą i zapytał pełen dobroci pana Pafuncego, gdzie pozostał w rzeczy skradzione.

„Święty kluczniku niebios — odrzekł pan Pafuncy — przebac, że szczerze opowiem wszystko. Kiedy zacząłem zbierać wszystkie krzywdy za życia popełnione, nagromadziłem ich taką masę, że przy najlepszej woli ciężaru udźwignąć nie mogłem, a co dopiero przynieść go na własnych barkach przed rajske przybytki.”

Piotr św. pogładził swoją brodę i rzekł trochę niezadowolony: „No i cóż tu robić?”

„Posłuchaj, przeznaczy kluczniku bramy niebios!”, odpowiedział pan Pafuncy. „Wypożycz mi dużego wozu drabiniastego i czterech silnych konie ze stajni rajskiej, a niezadługo zjawię się ze wszystkim, com skradł za życia ludzom i sąsiadom.”

Pan Pafuncy wybrał sobie nowiuteńki koń i cztery najlepsze rumaki, założył im srebrną uprzęż, podał konie przejeżdżając okolo św. Piotra i — więcej się już nie pokazał.

CO GORSZE.

— Och, jak to dziecko ciggle płacze. — Zaspiewam mu, może się uspokoi.

— Nie, nie, niech lepiej dziecko krzyczy!

GRANICE LITWY.

— Tatusiu, czy granice Litwy są już ustalone?

— Nie i nigdy nie będą.

— Czemu?

— Bo żądania litewskie nie [mają] granic.

TEŻ PRACA.

— Aha, więc ty orzesz od świtu do nocy. A co robi twoja żona przez cały dzień?

— Wymówki.

— Komu?

— Mnie.

CIEŻKI PODZIAŁ.

Szczególniejsza para narzeczonych: On nie ma nic, ona nie ma nic, a przy sięgają sobie ciggle, że to so mają, to jest ich wspólną własnością.

GRAMATYK.

— Stasiu, czy umiesz odmienić czasownik?

— Umieć, psze pani.

— Więc jeżeli mówię: »byłam piękna« — jaki to czas?

— Bardzo dawno przeszły, psze pani.

KOMPLEMENTYSTA.

— Jakże się panu podoba moja siostrenka?

— Owszem, wcale tego... hm... Gdyby była trochę zgrabniejsza, możnaby ją uważać za piękną... Szkoda tylko, że ją twarz spęści.

WPRAWA.

— Nie pojmuję. Opowiadasz pan, że na tem samym polowaniu bijesz drobną i grubą zwierzynę. A zauważyłem, że najszybciej zawsze tym samym grubym śrutem.

— A bo ja mam taką wprawę.. Czasami mocniej, czasami słabiej naciskam cyngiel.

Bozmaitości.

UCZCIWY ZNALAZCA.

W ostatnim numerze miesięcznika „Nowo Oraskiego „Poland“ (Polsk) znajdujemy fotografię, przedstawiającą wręczenie przez dyrektorów jednego z banków tamtejszych Aleksandrowi Lubowskiemu, ma a zowi pokojowemu, zamieszkałemu w Brooklynie, czeku na 1500 dolarów, jako nagrodę za uczciwość.

Lubowski znajdował się bez pracy, wyszedł więc pewnego dnia wczesnym rankiem z domu na poszukiwanie zajęcia, gdy nagle spostrzegł, leżący na jezdni, przy chodniku, duży, pakaty worek, widocznie zgubiony.

Zarzucał więc worek na plecy i ruszył z nim do domu, jakież jednak było jego zdziwienie, gdy otworzył worek, spostrzegł, że napelniony jest banknotami! Przy worku jednak znajdował się adres banku, do którego skarb ów należał, Lubowski więc zatelefonował do banku o swej przygodzie i niebawem zjechało auto z przedstawicielami banku po odbiór worka, zawierającego 52 000 dolarów!

Jak się okazało, worek ten wypadł z opancerzonego auta ciężarowego, wiozącego pieniądze do banku i stracił spostrzeżono dopiero wówczas, gdy przyszło do sprawdzenia w banku pieniędzy przywiezionych.

Dzięki więc uczciwości Lubowskiego, bank odzyskał w całości swą zgubę, którą nieuczciwy znalazca mógłby łatwo ukryć i rozporządzić nią ze względu na to, że całą zawartość worka stanowiły banknoty jedno, dwu i pięciodolarowe.

Nie dziw zatem, że bank wynagrodził uczciwego znalazcę. Lubowski, który przybył do Ameryki w 1903 r. od tego czasu mieszkał stale w Staten Island i Brooklynie, stał się za otrzymane

wynagrodzenie współnikiem przedsiębiorcy, u którego do niedawna pracował.

AMERYKAŃSKI SYSTEM.

Słynny reżyser amerykański Aleksander Korda, który ukazywał niedawno pracę nad filmem „Złote piękne Heleny“, z żoną swoją Marią w roli głównej, odznacza się wielkim humorem i dowcipem. Oto jedna z próbek tego dowcipu, opowiadana własnymi słowami Kordy:

„Mieszkałem stale w Hollywood. Pewnego dnia udałem się na krótko do Los Angeles, gdzie zamieszkałem w hotelu „Ambassador“. W podróży towarzyszyła mi żona, która jako cudzoziemka chciała poznać jak najwięcej miast w Ameryce.

Załatwiwszy interesy, zacząłem się szykować do podróży. Gdym zażądał rachunku, przyniesiono mi go i włosy stanęły mi dęba. Przeczytawszy fantastyczne cyfry oświadczyłem, że do rachunku wstawiono szereg obiadów i kolacji, których w hotelu wcale nie spożyłem. Po ożywionej dyskusji, trwającej dobre pół godziny, wyjaśniono mi gruntownie i szczegółowo, że według zwyczajów, panujących w Los Angeles, pierwszorzędne hotele wynajmują pokoje jedynie z utrzymaniem.

— Bardzo mi przykro, panie Korda, zakończył z godnością szef biura hotelowego, ale mógł pan przecież jadać u nas codziennie... Wszystko było przygotowane, wystarczyło ręką sięgnąć.

Nie pozostało mi nic innego, jak zapłacić. Znalazszy się w hallu hotelowym wraz z całą furą kufrow, udałem się do biura hotelowego i zażądałem wypłacenia mi dziesięciu tysięcy dolarów. Gdy układowy szef biura, nie umiejąc ukryć zdumienia, zapytał o powód tego żądania, odparłem:

— Pan całował moją żonę.
— Ja? Ja całowałem pańską żonę?
— Bardzo mi przykro, kochany

panie szefie, ale mógł pan ją całować. Wszystko było przygotowane, wystarczyło sięgnąć ręką.

LOTNIK RATOWNIKEM.

Lotnik pocztowej służby nocnej pomiędzy Chicago a Hadleyfield, przelatując o godz 2 ej w nocy nad odosobionym domem w Cloerfield, spostrzegł, że dom płonie, w pobliżu jednak nie widać ani żywej duszy. Nie oległo zatem wątpliwości, że mieszkańcy domu pogrążeni są we śnie. Ale jak ich uratować, skoro wylądowanie na nieznany teren, wśród ciemności, jest niemożliwe? Lotnik jednak wpadł na pomysł szczęśliwy. Oto opuścił się nad dom bardzo nisko i zaczął krążyć nad nim, dopiwszy w końcu tego, że huk i loskot silnika pobudził śpiących, którzy nie zdając sobie nawet sprawy, co było powodem loskotu, powybiegali na dwór przerażeni tylko widokiem ognia, co spostrzegłszy, uradowany lotnik poleciał dalej.

Dopiero w kilka dni później zamieszkuje dom rodzina, złożona z ośmiu osób, dowiedziała się, że zawdzięcza życie pomysłowości lotnika. Był nim Paul Collins, służący w towarzystwie „National Air Transport Company“.

OLBRZYMA LATARNIA LOTNICZA

Elmer Sperry, dyrektor Sperry Gyroscope Company, ofiarował miastu Chicago dwa miliony dolarów na budowę wielkiej latarni, która w nocy służyła jako drogowskaz dla lotników, przewożących dniami i nocą pocztę pomiędzy Nowym Jorkiem a San Francisco.

Latarnia ma być tak silna, aby światło jej było widoczne na odległości 250 mil, czyli 400 kilometrów. Ustawiona ma być na stalowym rusztowaniu na jednym z najwyższych budynków miejskich.

Sama latarnia znajdzie się będzie na wysokości 1320 stóp, t. j. prawie 400 metrów.

TRAGIČNY LOS.

Uwolniony z więzienia w Szegedynie, na Węgrzech, po odsiedzeniu trzydziestoletniej kary za morderstwo, rolnik Paweł Szmeresz, wyrobił sobie miejsce w przytulku dla ubogich, zamierzając tam życia dokonać.

Nie sadzono mu jednak było widocznie zażyć już życia poza więziennego, w tych dniach bowiem idąc do upragnionego przytulku, przejechany był i zabity przez auto.

WYTRWAŁA PODRÓŻNICZKA.

W północno-amerykańskim stanie Arizona zmarła w tych dniach 82 letnia miss Celesta Miller, niezwyczajnie wytrwała podróżniczka.

Msz Miller miała dokonać, tak przynajmniej zapewniają dzienniki amerykańskie, 33 ch podróży naokoło świata, przebyła lądje na grzbiecie słonia, odbyła wyprawę w góry Himalajskie i t. d.

Nie znała prztem żadnego innego języka, prócz angielskiego i chętnie pracowała, by ukończyć sama jedna, bez pomocy i opieki męskiej.

NAJPIĘKNIEJSZA MORDERCZYNI

Miano „najpiękniejszej morderczyni“ zyskała Anna Bullah w Chicago. Swego czasu głośny był w całej Ameryce jej proces. Anna kobieta rzeczywiście nadzwyczajnej urody, miała kochającego ją, młodego i przystojnego męża, który ciężko pracował, by ukończyć sobie na niczem nie zbywało. Młoda kobieta związała intymny romans z jakimś Kalstedtem, którego przy-

mowała w domu w czasie nieobecności męża.

Pewnego czasu, gdy Kalstedt oświadczył, że ją porzuci, bo mu się znudziła, wywiązała się kłótnia, w czasie której Anna zastrzeliła kochanka. Gdy zaalarmowani strażnicy weszli do mieszkania, zastali piękną zbrodniarkę siedzącą najspokojniej obok zwłok, przy grającym gramofonie.

Mąż nie tylko przebaczył jej, ale wydał ostatnie pieniądze na adwokatów. Dzięki świetnej obronie Annę uwolniono. Wówczas pierwszym jej czynem było oświadczenie mężowi, że go porzuci. Wzięła z nim rozwód i wyszła za boksera, który sztukę swą uprawiał nieraz i na jej delikatnym ciele, tak, że po trzech miesiącach rozwiodła się z nim, obwiniając go o okrucieństwo.

Ostatnie lata życia spędziła w biedzie i zmarła w tych dniach w przytulku miejskim.

Kto lubi czytać

nie może wydać dużo pieniędzy na książki niech zakupi starsze roczniki kalendarzy, z których mamy jeszcze małą ilość na składzie:

- Kalendarz „G. Pol.“ na r. 1925—24000
- „ „ „ „ 1926—24000
- „ „ „ „ 1927—24000
- „ „ „ „ 1928—24000

Przy zamówieniu conajmniej trzech kalendarzy (6\$000) dotychczas do paczki **jedem kalendarz europejski za darmo!**

Wysyłamy tylko po otrzymaniu gotówki (ew. w znaczkach pocztowych. Adresować tak:

„Gazeta Polska“ — Curityba Caixa postal B.

Kolonja „Santa Barbara“

5500 lotów po 10 akierów

Położenie: Na lewym brzegu rzeki Iguaçu, w niedalekiej odległości od stacji kolejowych Porto União i União da Victoria. Doskonala droga automobilowa: Porto-Victoria-Mangueirinha.

Ceny: 1 lot 10-cio akierowy od 1'700\$000 do 2'500\$000. Ziemia do uprawy—las pinjorowe—herwale.

Informacje: Biuro „Empreza Colonizadora St. Barbara União da Victoria — rua Visconde de Nacar 33.

Piękne obrazy patryjotyczne

Wysyłamy po otrzymaniu gotówki

Wielkie portrety: 74X56 ctm. (kolorowe) po 5\$000

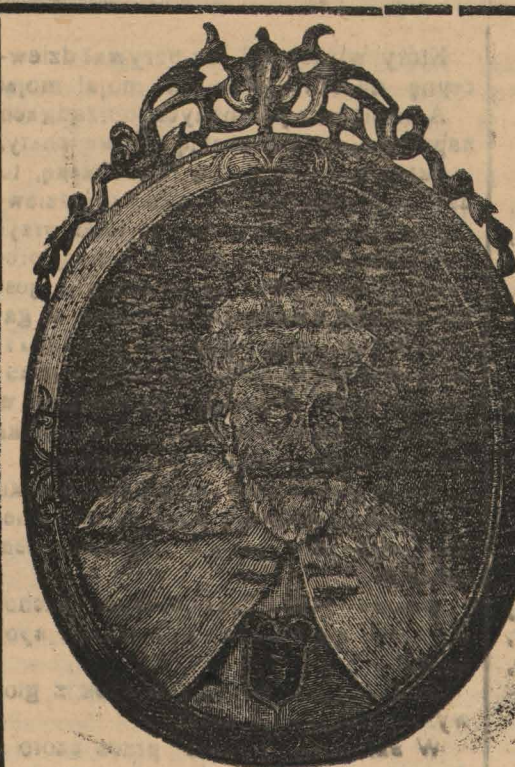
1. Prezydent Polski Mościcki
2. Marszałek Piłsudski
3. Kościuszko

Małe portrety: 35X50 ctm. po 2\$000

1. Bol. Chrobry
2. Kościuszko
3. Poniatowski
4. Słowacki
5. Kopernik
6. Sienkiewicz
7. Pr. Mościcki
8. Król. Jadwiga
9. Mickiewicz
10. Haller

Zamówienia kierować pod adresem:

„GAZETA POLSKA“ Kurytyba—Parana Caixa B.

Acosmalte

GARANTIDO

Naczynia z żelaza, lane, emaljowane wewnątrz na szarol. Są to jedyne naczynia, które opierają się niszczącej sile ognia nawet przy smażeniu potraw.

Uważajcie na zieoną markę z napisem „ACOSMALTE GARANTIDO“ która jest przyklepiona na każdym garnku

Uważajcie na zieoną markę z napisem „ACOSMALTE GARANTIDO“ która jest przyklepiona na każdym garnku

NIE ROZBIJAJĄ SIĘ, NIE PEKAJĄ, ANI NIE KRUSZY SIĘ EMALJA.

Przy gotowaniu nie przypala się ryż ani inne potrawy. Naczynia te lane z żelaza, emaljowane są z tego powodu godne polecenia, że są ekonomiczne, trwałe i higieniczne. — Specjalne korzyści z użycia naszych garnków: Prędko się ogrzewają, odporne na ogień sadają się też dla kolonii, bo są bardzo tanie i trwalsze jak jakiekolwiek inne.

PROBUJCI!

Garnki te są do nabycia we wszelkich większych sklepach.

Industrias Reunidas „ALBA“ S. A. - Rio de Janeiro

BACZNOŚĆ PRZED NAŚLADOWNICTWEM!

PIERSI rozwinięte, wzmocnione i upięknione. **Święta Rosyjska Dr G. Ricabala.** Jedyne środki, który w przeciągu dwóch miesięcy zapewni rozwój i jedność piersi, bez szkody dla zdrowia.

Zobaczcie świadectwa i uznania, które się znajdują przy pudełku. Do nabycia we wszystkich pierwszorzędnych aptekach, drogeriach i perfumerjach w Brazylji.

Do wiadomości: Cena jednego pudełka 12\$000, pocztą—polecony 15\$000.

Zamówienia skierować należy do J. de Carvalho, głównego agenta w Rio de Janeiro—Caixa postal N. 1742

Mapy Parany

Format 50X70 ctm W 7-miu barwach

Tylko 2,000

Kto kupi 10 sztuk, otrzyma 2 mapy za darmo!

(Taka sama Mapa kosztuje w księgarniach 6\$000).

Wysła „Gazeta Polska“ — Kurytyba Caixa postal B.

Poszukiwanie

Matka i siostra poszukują Piotra Pawlickiego (znabego także pod nazwiskiem Pedro de Paulo). Zawiadamiają go równocześnie, że ojciec zmarł dnia 29 lipca r. 1927. Ktoby wiedział o nim lub on sam, niech da znać do redakcji „Gazety Polskiej“, Curityba, Caixa postal B.

Cudowna maść „Springera“

Kiedy inne środki zawiodły ta maść pomaga doskonale przy zapaleniach, wrzodach, okaleczeniach i oparzeniach.

Sprzedaj hurtowna i detaliczna **Minerva**

Drogiarza i apteka Kurytyba — Praça Tiradentes, 57

Przedsiębiorstwo Kinematograficzne J. Muzillo & Filhos

Republica o godzinie 7-mej — dziś — **America**

Annie Laurie Największe i najwspanialsze dzieło wytwórni filmowej Metro Goldwyn Mayer 9 pięknych części z Normanem Kerry i Lillian Gish.

Sobota RICHARD BARTHELMESS

w Superprodukcji wytwórni „FIRST“

VIVENDO A VIDA w 7 miu aktach sensacyjnych

Niedziela — Republica i America

A FLOR DO DESERTO (kwiat pustyni) z artystami Coolen Moore i Jackem Mulhall'em

Program Serrador

NIEDZIELA — MATINEE REPUBLICA o godz 1.30

CLUB DOS ENGENHEIROS — komedia (Klub inżynierów)

O PERIGO AMARELLO - 9 ty i 10. ty epizody ANNIE LAURIE, najwspanialsza produkcja w 9 częściach z Lillian Gish i Normanem Kerry

CASANOVA (Książę kochanków) nadzwyczajna superprodukcja Programu Serrador z Iwanem Monjuskim.

W przyszłym tygodniu

A MARIPOZA DO DANUBIO Nadzwyczajna Super-produkcja z Lią Mara i Harrym Liedke

Program Serrador

COLLEGINHA LEAL (wierna koleżanka)

Wytwórni „Metro“ z Marion Domis

„COCO DA SORTE“ (kokos szczęścia)

Wytwórni First National Pictures z Thom Huires

WKROTCE — F. A. U. S. T. O (Faust) Cudowny film wytwórni „UFA“ z Emilem Jannings

WKROTCE — Powtórzenie niecierpliwie oczekiwane **MIGUEL STROGOFF** nadzwyczajny film Programu Serrador z Iwanem Monjuskim

WA
ROZNIĆ: w
do Ameryk
Nu
W
robne ogłos
34000,
Większe ogł
za 1 cm. je
Cożne ogł. 50

Nr. 21

POLSK

Kwestja ko
ujli była od
tronie już
przez tutejz
wano rozma
rozpozycja k
co się jej s
wyjąłano m
tja, hrabiów
military, dla
kolonizacyj
po kilkudni
gruntowne
kolonizacyj
tam sążnisi
tali sprawoz
czyli ich k
pieniądze, kt
czym wypra
było zakupić
ow ziemi i
małej kilka
Kraju nie
staj tutejsz
samonych d
stosunkami i
za sprawozd
W lutym t
razdem S
migracyjną
w polskic
mnych na p
Paulo, kos
wa dotychcz
sprawozdobi
za papierze.
Dopiero s
przyrost lud
pół miliona
polski do po
sprawą kolon
sji.

I tym raz
na pierwszy
Zalożone z
lanowania
Towarzystw
stawie, na k
czny i zdo
ar, jako nas
lesław C
prezes Polsk
gracynego.
wa Koloni
w porozumie
stwa Polskie
nastużone je
prócz p. dy
reprezentują
Józef Targ
zmeny, pier
Dalekim W
strowej Rad
czwał Jezier
in. Wchodn
staju, p. V
ty minist
Dyplomata
wśród człon
kolonizacyj
nem takż
laski, któr
stał koncesj
Towarzystw
tym porozu
warystwe
vice-prezes
czmienliś
kor Towar
Bolesław
Dla zapoz
al i warun
terenie braz
nych dniac
do Janeiro
Towarzystw
Warszawie
i wziął się
do pracy.
W przedzi
badaczy i d
czynski poś
wieloczejn
kilkna dni
przeszło pię
rych, nie s
sich, zwied
Esprito San
zonas, Para
Kilka mien
dawczo przy
włoskiego
military. Zos
notywowan
G. G. G.